

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie przeprowadzania egzaminu komorniczego

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U poz. 771, 1443 i 1669) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu komorniczego, zwanej dalej „komisją egzaminacyjną”, oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej;
- 2) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 114 ust. 2 pkt 4-6 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) wysokość oraz tryb wypłacania wynagrodzenia przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej;
- 4) zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego;
- 5) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego, w szczególności:
  - a) sposób działania komisji egzaminacyjnej,
  - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu komorniczego,
  - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez izby komornicze, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą.

Rozdział 2

Tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej

§ 2. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje komisje egzaminacyjne nie później niż 2 miesiące przed terminem egzaminu komorniczego.

2. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do prezesów sądów apelacyjnych o wskazanie, w terminie 14 dni, kandydatów na członków komisji egzaminacyjnych spośród sędziów orzekających na obszarze właściwości sądu apelacyjnego, spośród których Minister Sprawiedliwości może powołać swoich przedstawicieli.

3. Krajowa Rada Komornicza wskazuje do każdej komisji egzaminacyjnej po dwóch komorników na członków komisji egzaminacyjnej w terminie 14 dni od wystąpienia Ministra Sprawiedliwości w tym przedmiocie, jednak nie później niż 7 dni przed upływem terminu powołania komisji egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 1.

4. Do zgłoszenia kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej dołącza się formularz, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Minister Sprawiedliwości:

- 1) odwołuje członka komisji egzaminacyjnej w przypadku, o którym mowa w art. 80 ust. 2 ustawy,
- 2) może odwołać członka komisji egzaminacyjnej w przypadku, o którym mowa w art. 80 ust. 3 ustawy

– niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu przesłanek wskazanych w tych przepisach, o czym zawiadamia Krajową Radę Komorniczą i przewodniczącego właściwej komisji egzaminacyjnej.

Rozdział 3

Dokumenty składane w przypadku przystępowania do egzaminu komorniczego bez obowiązku odbycia aplikacji komorniczej

§ 4. 1. Dokumentem, o którym mowa w art. 114 ust. 2 pkt 4 ustawy, jest świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu, stwierdzające co najmniej 3-letni okres:

- 1) wykonywania obowiązków aplikanta sądowego i aplikanta prokuratorskiego lub okres zatrudnienia na stanowiskach asystenta prokuratora, starszego asystenta prokuratora, asystenta sędziego, starszego asystenta sędziego;

2) zatrudnienia w Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Trybunale Konstytucyjnym lub międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywania zadań odpowiadających czynnościom asystenta sędziego.

2. Dokumentami, o których mowa w art. 114 ust. 2 pkt 5 ustawy, są świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu albo umowy cywilnoprawne, stwierdzające co najmniej 3-letni okres wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, wraz z oświadczeniem, że osoba przystępująca do egzaminu komorniczego nie zalega z opłacaniem podatków, lub oświadczeniem, że uzyskała przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu.

3. Dokumentem, o którym mowa w art. 114 ust. 2 pkt 6 ustawy, jest świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu albo umowy cywilnoprawne, stwierdzające co najmniej 3-letni okres wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej, wraz z oświadczeniem, że osoba przystępująca do egzaminu komorniczego nie zalega z opłacaniem podatków, lub oświadczeniem, że uzyskała przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu.

Rozdział 4

Wysokość oraz tryb wypłacania wynagrodzenia przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej

§ 5. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu komorniczego otrzymuje wynagrodzenie w łącznej wysokości:

1) miesięcznego ryczałtu w wysokości 3200 zł, wypłacanego jednorazowo w miesiącu przeprowadzenia egzaminu komorniczego;

2) 96 zł za każdą sporządzoną ocenę cząstkową wraz z jej uzasadnieniem, o której mowa w art. 119 ust. 3 ustawy, nie mniejszej niż 3200 zł i nie większej niż 12 800 zł.

2. W przypadku, gdy wniosek o dopuszczenie do egzaminu komorniczego na obszarze właściwości komisji egzaminacyjnej złoży mniej niż 50 osób, wysokość miesięcznego ryczałtu przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wynosi 1920 zł.

3. Zastępca przewodniczącego komisji egzaminacyjnej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu komorniczego otrzymuje wynagrodzenie w łącznej wysokości:

- 1) miesięcznego ryczałtu w wysokości 1600 zł, wypłacanego jednorazowo w miesiącu przeprowadzenia egzaminu komorniczego, a w przypadku, gdy wniosek o dopuszczenie do egzaminu komorniczego na obszarze właściwości komisji egzaminacyjnej złoży mniej niż 50 osób, wysokość miesięcznego ryczałtu wynosi 960 zł;
- 2) 96 zł za każdą sporządzoną ocenę cząstkową wraz z jej uzasadnieniem, o której mowa w art. 119 ust. 3 ustawy, nie mniejszej niż 3200 zł i nie większej niż 12 800 zł.

4. W przypadku odwołania dotychczasowego albo wygaśnięcia członkostwa i powołania nowego przewodniczącego komisji egzaminacyjnej albo zastępcy przewodniczącego, wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1, przysługuje w wysokości proporcjonalnej do okresu pełnienia funkcji.

5. Członkowie komisji egzaminacyjnej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu komorniczego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 96 zł za każdą sporządzoną ocenę cząstkową wraz z jej uzasadnieniem, o której mowa w art. 119 ust. 3 ustawy, nie mniejszej niż 3200 zł i nie większej niż 12 800 zł.

6. Wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1-5, wypłaca się po przeprowadzeniu egzaminu komorniczego, na pisemny wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej dołączony do protokołu przebiegu egzaminu komorniczego.

Rozdział 5

Zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego

§ 6. Zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego określa formularz, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Rozdział 6

Tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego

§ 7. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje pracami komisji egzaminacyjnej, rozdziela zadania pomiędzy poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej i wyznacza ich zakres.

2. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej wyznacza miejsce przeprowadzenia egzaminu komorniczego oraz godziny rejestracji osób przystępujących do egzaminu komorniczego, zwanych dalej „zdającymi”.

3. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej podczas egzaminu komorniczego może wydawać zarządzenia o charakterze porządkowym lub organizacyjnym.

§ 8. 1. Egzamin komorniczy przeprowadza się w wydzielonej sali w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę.

2. Przed rozpoczęciem każdej części egzaminu komorniczego, przed wejściem na salę, zdający okazuje dokument ze zdjęciem potwierdzający jego tożsamość.

§ 9. 1. Każda część egzaminu komorniczego rozpoczyna się w dniu i o godzinie wyznaczonych przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Z chwilą rozpoczęcia każdej części egzaminu komorniczego następuje otwarcie przesyłki zawierającej zadania dla zdających oraz zadania i opisy istotnych zagadnień przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

3. Przed otwarciem każdej przesyłki, o której mowa w ust. 2, przewodniczący komisji egzaminacyjnej sprawdza, czy przesyłka nie została uszkodzona w sposób umożliwiający dostęp do zadań i opisów istotnych zagadnień.

4. Otwarcie każdej przesyłki, o której mowa w ust. 2, następuje w obecności zdających, z wyjątkiem otwarcia kopert zawierających opisy istotnych zagadnień przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, które następuje po zakończeniu każdej części egzaminu komorniczego i opuszczeniu sali przez wszystkich zdających.

5. Po otwarciu przesyłki, o której mowa w ust. 2, w pierwszym dniu egzaminu komorniczego przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje zdających o:

- 1) sposobie przeprowadzenia egzaminu komorniczego;
- 2) przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie przeprowadzania egzaminu komorniczego;

- 3) zasadach związanych z rozwiązywaniem zadań przy użyciu własnego sprzętu komputerowego;
- 4) terminie i miejscu przeprowadzenia kolejnych części egzaminu komorniczego;
- 5) zasadach dokonywania oceny rozwiązań zadań z egzaminu komorniczego;
- 6) sposobie ogłoszenia wyników egzaminu komorniczego.

6. Zadania przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej otwiera się w trakcie egzaminu komorniczego jedynie w uzasadnionych przypadkach.

7. Z czynności, o których mowa w ust. 4 i 6, sporządza się protokoły, które podpisują wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej obecni podczas danej części egzaminu komorniczego.

§ 10. 1. Egzamin komorniczy trwa trzy dni.

2. W pierwszym i w drugim dniu egzaminu komorniczego zdający rozwiązuje zadanie odpowiednio z pierwszej i z drugiej części egzaminu dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników. Czas na rozwiązanie każdego z tych zadań wynosi 360 minut, liczonych od chwili wskazanej przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. W trzecim dniu egzaminu komorniczego zdający rozwiązuje zadanie z trzeciej części egzaminu polegające na przygotowaniu projektu czynności, o których mowa w art. 767 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz zadanie z czwartej części egzaminu komorniczego z zakresu zasad wykonywania zawodu i zasad etyki. Czas na rozwiązanie tych zadań wynosi łącznie 480 minut, liczonych od chwili wskazanej przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę.

3. Zdająca karmiąca dziecko piersią ma prawo do dwóch półgodzinnych przerw w czasie trwania każdego dnia egzaminu komorniczego. Zdająca karmiąca więcej niż jedno dziecko w czasie trwania każdego dnia egzaminu komorniczego ma prawo do dwóch przerw, po 45 minut każda. Przerwy na karmienie na wniosek zdającej mogą być udzielane łącznie. Wykorzystane przez zdającą przerwy na karmienie nie podlegają wliczaniu do czasu trwania danego dnia egzaminu komorniczego.

4. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 3, przysługuje zdającej karmiącej dziecko piersią, która wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu komorniczego złoży wniosek o przyznanie tego uprawnienia oraz zaświadczenie lekarskie potwierdzające fakt karmienia dziecka piersią.

5. W przypadku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 4, przewodniczący komisji egzaminacyjnej wraz z zawiadomieniem, o którym mowa w art. 72 ustawy,

przekazuje zdającej informację o przysługującym jej uprawnieniu do przerw na karmienie dziecka piersią, które nie podlegają wliczaniu do czasu trwania danego dnia egzaminu komorniczego. O przysługującym zdającej uprawnieniu przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje również Ministra Sprawiedliwości.

6. Zdającej, u której poród nastąpi po złożeniu wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego, przysługuje uprawnienie, o którym mowa w ust. 3, jeżeli złoży wniosek o przyznanie tego uprawnienia oraz zaświadczenie lekarskie potwierdzające fakt karmienia dziecka piersią najpóźniej na 3 dni przed rozpoczęciem egzaminu komorniczego. W przypadku spełnienia przez zdającą powyższych warunków przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje jej niezwłocznie informację o przysługującym uprawnieniu. O przysługującym zdającej uprawnieniu przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje również Ministra Sprawiedliwości.

7. W przypadku skorzystania przez zdającą karmiącą dziecko piersią z uprawnienia, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio § 13.

§ 11. 1. Zadania z egzaminu komorniczego są rozwiązywane odręcznie lub przy użyciu własnego sprzętu komputerowego.

2. W przypadku rozwiązywania części zadania przy użyciu własnego sprzętu komputerowego, zdający dołącza część pracy zawierającej rozwiązanie zadania sporządzoną odręcznie do części pracy zawierającej rozwiązanie zadania sporządzonej przy użyciu własnego sprzętu komputerowego.

3. Zdający ponosi ryzyko właściwego skompletowania całości rozwiązane zadania. Kompletując całość rozwiązane zadania, zdający dokonuje ponumerowania stron pracy zawierającej rozwiązanie zadania.

4. Nie później niż 30 dni przed terminem egzaminu komorniczego przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje zdających o wymogach technicznych dotyczących przygotowania i przeprowadzenia egzaminu komorniczego przy użyciu własnego sprzętu komputerowego oraz o sposobie użycia tego sprzętu przy rozwiązywaniu zadań z egzaminu komorniczego, uniemożliwiającego przekaz lub odbiór informacji, przez zamieszczenie ogłoszenia na stronach internetowych poszczególnych rad izb komorniczych lub pisemnie.

5. Zdający nie później niż 21 dni przed terminem egzaminu komorniczego składa przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej pisemną informację o wyborze sposobu rozwiązywania zadań z egzaminu komorniczego odręcznie albo przy użyciu własnego sprzętu komputerowego. W przypadku wyboru sposobu rozwiązywania zadań z egzaminu

komorniczego przy użyciu własnego sprzętu komputerowego zdający składa także pisemne oświadczenie o akceptacji warunków związanych z użyciem tego sprzętu, zawierające deklarację, że znane są mu zagrożenia, o których mowa w ust. 7 i 8. Niezłożenie tego oświadczenia oznacza wybór odręcznego sposobu rozwiązywania zadań z egzaminu komorniczego.

6. W przypadku, gdy pomimo wyboru rozwiązywania zadań z egzaminu komorniczego przy użyciu własnego sprzętu komputerowego, ze względu na treść zadania nie może ono zostać opracowane w całości przy użyciu tego sprzętu, zdający w tej części rozwiązuje zadanie odręcznie.

7. Zdający ponosi ryzyko wynikające z użycia własnego sprzętu komputerowego i zainstalowanego na nim oprogramowania, wiążące się z brakiem możliwości rozwiązania zadań z egzaminu komorniczego. W takim przypadku zdający może przystąpić do rozwiązywania zadania odręcznie, jednakże czas trwania danej części egzaminu komorniczego nie zostaje przedłużony, co odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu komorniczego.

8. W przypadku wystąpienia w trakcie trwania egzaminu komorniczego jakichkolwiek okoliczności uniemożliwiających korzystanie z własnego sprzętu komputerowego zdający sporządza pracę zawierającą rozwiązanie zadania odręcznie, jednakże czas trwania tej części egzaminu komorniczego nie zostaje przedłużony. Fakt ten odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu komorniczego.

9. Zdający, rozwiązując zadanie przy użyciu własnego sprzętu komputerowego, w każdym momencie zdawania egzaminu komorniczego może zrezygnować z tego sposobu rozwiązywania zadań i sporządzić pracę zawierającą rozwiązanie zadania odręcznie, jednakże czas trwania tej części egzaminu komorniczego nie zostaje przedłużony. W takim przypadku przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje zdającego o możliwości i sposobie odbioru od zdającego dotychczas sporządzonej pracy zawierającej rozwiązanie zadania, jeśli została zapisana przez zdającego, w celu kontynuowania rozwiązania zadania odręcznie. Fakt ten odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu komorniczego.

§ 12. 1. Zadania oznacza się indywidualnym kodem.

2. Każdego dnia egzaminu komorniczego zdający losuje przygotowaną przez komisję egzaminacyjną kopertę zawierającą kartkę z numerem kodu. Na kartce zdający wpisuje swoje imię i nazwisko oraz imiona rodziców, a w prawym górnym rogu na pierwszej stronie zadania i na każdej stronie pracy zawierającej rozwiązanie zadania – numer kodu.

Wypełnioną kartkę zdający umieszcza w kopercie, którą zakleja i oddaje członkowi komisji egzaminacyjnej przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania.

3. Praca zawierająca rozwiązanie zadania bez prawidłowo zamieszczonego oznaczenia kodowego nie podlega ocenie komisji egzaminacyjnej, co skutkuje uzyskaniem negatywnego wyniku egzaminu komorniczego.

4. Zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań są rozkodowywane po sprawdzeniu wszystkich prac zawierających rozwiązanie zadań z wszystkich części egzaminu komorniczego, a następnie dołączane do akt osobowych zdających.

§ 13. 1. W trakcie egzaminu komorniczego zdający może opuścić salę jedynie w wyjątkowej sytuacji, po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, pod nadzorem członka komisji egzaminacyjnej wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

2. Przed opuszczeniem sali zdający przekazuje przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej zadanie wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania, a w przypadku rozwiązywania zadania wyłącznie przy użyciu własnego sprzętu komputerowego – zadanie.

3. Godzina wyjścia z sali i powrotu na salę zostaje odnotowana przez członka komisji egzaminacyjnej na egzemplarzu zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania, a w przypadku rozwiązywania zadania wyłącznie przy użyciu własnego sprzętu komputerowego – na egzemplarzu zadania.

§ 14. Wykluczenie zdającego z egzaminu komorniczego odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu komorniczego oraz na egzemplarzu zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania.

§ 15. Odstąpienie zdającego od udziału w egzaminie komorniczym odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu komorniczego.

§ 16. 1. Po upływie czasu, o którym mowa w § 10 ust. 2, przewodniczący komisji egzaminacyjnej ogłasza zakończenie danej części egzaminu komorniczego, a członkowie komisji egzaminacyjnej zbierają zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań, jeżeli zadania te były rozwiązywane odręcznie. W przypadku rozwiązywania zadań przy użyciu własnego sprzętu komputerowego przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje o sposobie odbioru od zdających prac zawierających rozwiązanie zadań.

2. Każdego dnia zdający otrzymuje pokwitowanie odbioru zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania z danej części egzaminu komorniczego.

3. Z czynności, o której mowa w ust. 2, sporządza się protokół, który zawiera w szczególności godzinę odbioru zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania, liczbę stron pracy odnotowaną przy danym numerze kodu oraz podpis dokonującego tej czynności członka komisji egzaminacyjnej.

§ 17. Po zakończeniu egzaminu komorniczego niewykorzystane egzemplarze zadań zwraca się Ministrowi Sprawiedliwości w stanie nienaruszonym. Protokół tej czynności podpisuje przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

Rozdział 7

Obsługa administracyjna i techniczna komisji egzaminacyjnej, przekazywanie środków na obsługę oraz rozliczanie wydatków związanych z tą obsługą

§ 18.1. Siedzibą komisji egzaminacyjnej jest siedziba rady właściwej izby komorniczej, zwana dalej „radą”.

2. W przypadku gdy właściwość komisji egzaminacyjnej obejmuje obszar właściwości kilku izb komorniczych, w zarządzeniu o powołaniu komisji egzaminacyjnej Minister Sprawiedliwości wskazuje jej siedzibę.

§ 19. W ramach obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej właściwa rada zapewnia w szczególności:

- 1) obsługę organizacyjną i biurową;
- 2) warunki umożliwiające właściwe przeprowadzenie egzaminu komorniczego oraz warunki pracy komisji egzaminacyjnej;
- 3) przygotowanie, pomoc w sporządzaniu oraz przechowywanie dokumentacji związanej z przeprowadzeniem egzaminu komorniczego.

§ 20. 1. Właściwa rada nie później niż w terminie 35 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu komorniczego przygotowuje i przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości w celu zatwierdzenia, po zaopiniowaniu przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, wstępny preliminarz, zawierający określone przez Ministra Sprawiedliwości pozycje wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej, zwany dalej „preliminarzem”.

2. Przy zatwierdzaniu preliminarza Minister Sprawiedliwości może dokonać korekty planowanych wydatków, mając na względzie zasadę racjonalności i celowości wydatków.

§ 21. 1. Środki na obsługę administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej są przekazywane na rachunek właściwej rady z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, w wysokości i w terminach określonych w zatwierdzonym preliminarzu.

2. Właściwa rada przekazuje nie później niż w terminie 35 dni od zakończenia egzaminu komorniczego, po zaopiniowaniu przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, sprawozdanie finansowe z wykazem wydatków poniesionych na obsługę administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej oraz wystawia na Ministerstwo Sprawiedliwości notę księgową na kwotę poniesionych kosztów, nie wyższą niż kwota wydatków w zatwierdzonym preliminarzu.

§ 22. 1. Minister Sprawiedliwości dokonuje ostatecznego rozliczenia wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej na podstawie sprawozdania finansowego właściwej rady, o którym mowa w § 21 ust. 2, w terminie 2 miesięcy od dnia jego otrzymania, mając na względzie zasadę racjonalności i celowości wydatków.

2. Wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym należy udokumentować odpowiednio kopiami rachunków, faktur lub innymi dokumentami finansowymi, potwierdzonymi za zgodność z oryginałem przez przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego właściwej rady.

Rozdział 8

Przepisy końcowe

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.¹⁾

Opracowano pod względem prawnym
legislacyjnym i redakcyjnym

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego

Wojciech Ulika

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 września 2013 r. w sprawie komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzania egzaminów konkursowego i komorniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 82) oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji do spraw przeprowadzenia egzaminów konkursowego i komorniczego oraz przewodniczącego i członków zespołu do przygotowywania pytań testowych oraz zadań pisemnych na egzamin konkursowy i komorniczy (Dz. U. poz. 1925), które tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 300 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669).

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości z dnia
... (poz. ...)

Załącznik nr 1

WZÓR

**FORMULARZ ZGŁOSZENIA KANDYDATA NA EGZAMINATORA KOMISJI
EGZAMINACYJNEJ DO PRZEPROWADZENIA EGZAMINU KOMORNICZEGO**

Nazwisko.....Imiona .....

Data urodzenia .....

Stanowisko służbowe.....

Pełniona funkcja.....

Stopień lub tytuł naukowy .....

Miejsce zatrudnienia .....

Doświadczenie zawodowe (w przypadku sędziów – wskazanie co najmniej trzyletniego doświadczenia orzeczniczego w sprawach cywilnych i egzekucyjnych albo wykonywania obowiązków sędziego-wizytatora do spraw egzekucyjnych, w przypadku komorników – wskazanie co najmniej pięcioletniego stażu na stanowisku komornika):

.....

.....

Doświadczenie w pracy dydaktycznej:

.....

.....

Dorobek naukowy:

.....

Oświadczenie o niekaralności dyscyplinarnej w ciągu ostatnich 5 lat oraz o nietoczeniu się postępowania dyscyplinarnego (dotyczy komorników):

.....

Adres do korespondencji .....

Numer telefonu .....

E-mail .....

Wyrażam zgodę na powołanie do komisji egzaminacyjnej

.....

(data i podpis kandydata na egzaminatora komisji egzaminacyjnej)

WZÓR

**KWESTIONARIUSZ OSOBOWY OSOBY UPRAWNIONEJ DO PRZYSTĄPIENIA
DO EGZAMINU KOMORNICZEGO**

Imię (imiona).....

Nazwisko .....

Obywatelstwo .....

Numer ewidencyjny PESEL .....

Miejsce i adres zamieszkania .....

Adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania.....

Numer telefonu .....

E-mail .....

Informacje dotyczące przebiegu uzyskania doświadczenia zawodowego, o którym mowa
w art. 114 ust. 2 pkt 4-6 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych
(Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu komorniczego stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 123 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669), zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości określa tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej, rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 114 ust. 2 pkt 4-6 ustawy, wysokość oraz tryb wypłacania wynagrodzenia przewodniczącego, zastępcy i członków komisji egzaminacyjnej, zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego oraz szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego, w tym: sposób działania komisji egzaminacyjnej, czas trwania poszczególnych części egzaminu komorniczego, sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez izby komornicze, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą.

Dotychczas tryb i sposób powołania i działania komisji egzaminacyjnej oraz tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego określały wydane na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1277, z późn. zm.), przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 września 2013 r. w sprawie komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzania egzaminów konkursowego i komorniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 82). Natomiast kwestie dotyczące wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji do spraw przeprowadzenia egzaminów konkursowego i komorniczego określały przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji do spraw przeprowadzenia egzaminów konkursowego i komorniczego oraz przewodniczącego i członków zespołu do przygotowywania pytań testowych oraz zadań pisemnych na egzamin konkursowy i komorniczy (Dz. U. poz. 1925). W związku z uchwaleniem nowej ustawy o komornikach sądowych, konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia w sprawie przeprowadzenia egzaminu komorniczego regulującego ww. zagadnienia.

Projekt rozporządzenia zawiera regulacje dotyczące trybu i terminu zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnych oraz powoływania i odwoływania członków tych komisji.

Zgodnie z projektem rozporządzenia, Minister Sprawiedliwości powołuje komisje egzaminacyjne nie później niż 2 miesiące przed terminem egzaminu komorniczego.

Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do prezesów sądów apelacyjnych o wskazanie, w terminie 14 dni, kandydatów na członków komisji egzaminacyjnych spośród sędziów orzekających na obszarze właściwości sądu apelacyjnego, spośród których Minister Sprawiedliwości może powołać swoich przedstawicieli.

Zgodnie z przepisami projektu, Krajowa Rada Komornicza wskazuje do każdej komisji egzaminacyjnej po dwóch komorników na członków komisji egzaminacyjnych w terminie 14 dni od wystąpienia Ministra Sprawiedliwości w tym przedmiocie, jednak nie później niż 7 dni przed upływem terminu powołania komisji egzaminacyjnych.

Projektowane rozporządzenie zawiera wzór formularza zgłoszenia kandydata na członka komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu komorniczego, w celu doprecyzowania informacji o kandydacie, które są istotne przy wyborze członków do komisji egzaminacyjnej.

Ponadto projekt rozporządzenia reguluje tryb i termin odwołania członków komisji egzaminacyjnych przez Ministra Sprawiedliwości w przypadkach wskazanych w art. 80 ust. 2 i 3 ustawy o komornikach sądowych. Niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu przesłanek wskazanych w tych przepisach Minister Sprawiedliwości odwołuje (w przypadku, o którym mowa w art. 80 ust. 2) bądź może odwołać (w przypadku wskazanym w art. 80 ust. 3) członka komisji egzaminacyjnej. O odwołaniu członka komisji egzaminacyjnej Minister Sprawiedliwości zawiadamia Krajową Radę Komorniczą i przewodniczącego właściwej komisji egzaminacyjnej.

W projekcie rozporządzenia określono rodzaj dokumentów składanych w przypadku przystępowania do egzaminu komorniczego bez obowiązku odbycia aplikacji komorniczej, o których mowa w art. 114 ust. 2 pkt 4-6 ustawy o komornikach sądowych. W przypadku dokumentów wskazanych w art. 114 ust. 2 pkt 4, dokumentami tymi są świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu. Natomiast w odniesieniu do dokumentów wymienionych w pkt 5 i 6 ustawy, dokumentami tymi są świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu

albo umowy cywilnoprawne, wraz z oświadczeniem, że osoba przystępująca do egzaminu komorniczego nie zalega z opłacaniem podatków, lub oświadczeniem, że uzyskała przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu.

Zgodnie z art. 79 ust. 8 ustawy o komornikach sądowych przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego i członkom komisji niebędącym pracownikami administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za udział w jej pracach. Przepisy rozporządzenia wprowadzają kwotowy sposób ustalenia wysokości wynagrodzenia przewodniczącego i jego zastępcy oraz członków komisji egzaminacyjnej. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu komorniczego otrzyma wynagrodzenie w łącznej wysokości: 3 200 zł miesięcznego ryczału, wypłacanego jednorazowo w miesiącu przeprowadzenia egzaminu komorniczego oraz 96 zł za każdą sporządzoną ocenę cząstkową wraz z jej uzasadnieniem, o której mowa w art. 119 ust. 3 ustawy, nie mniejszej niż 3 200 zł i nie większej niż 12 800 zł. Zastępca przewodniczącego komisji egzaminacyjnej otrzyma wynagrodzenie w łącznej wysokości: 1 600 zł miesięcznego ryczału, wypłacanego jednorazowo w miesiącu przeprowadzenia egzaminu komorniczego oraz 96 zł za każdą sporządzoną ocenę cząstkową wraz z jej uzasadnieniem, o której mowa w art. 119 ust. 3 ustawy, nie mniejszej niż 3 200 zł i nie większej niż 12 800 zł. Natomiast członkowie komisji egzaminacyjnej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu komorniczego otrzymają wynagrodzenie w wysokości 96 zł za każdą sporządzoną ocenę cząstkową wraz z jej uzasadnieniem, o której mowa w art. 119 ust. 3 ustawy, nie mniejszej niż 3 200 zł i nie większej niż 12 800 zł. W przypadku, gdy do egzaminu komorniczego na obszarze właściwości komisji egzaminacyjnej złożony zostanie zgłoszenie mniej niż 50 osób, wysokość miesięcznego ryczału przewodniczącego komisji egzaminacyjnej będzie wynosić 1 920 zł, zaś jego zastępcy – 960 zł. Wynagrodzenia powyższe będą wypłacane po przeprowadzeniu egzaminu komorniczego, na pisemny wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej dołączony do protokołu przebiegu egzaminu komorniczego.

Projekt rozporządzenia określa zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego. Zakres tych informacji określa formularz, którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do rozporządzenia.

Projekt określa tryb i sposób przeprowadzenia egzaminu komorniczego. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje pracami komisji egzaminacyjnej, rozdziela

zadania pomiędzy poszczególnych członków komisji i wyznacza ich zakres. W szczególności, przewodniczący komisji wyznacza miejsce przeprowadzenia egzaminu komorniczego oraz godziny rejestracji osób przystępujących do egzaminu komorniczego, a podczas egzaminu komorniczego może wydawać zarządzenia o charakterze porządkowym lub organizacyjnym.

Egzamin komorniczy przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę. Przed rozpoczęciem każdej części egzaminu komorniczego, przed wejściem na salę, zdający okazuje dokument ze zdjęciem, potwierdzający jego tożsamość. Każda część egzaminu komorniczego rozpoczyna się w dniu i o godzinie wyznaczonych przez Ministra Sprawiedliwości. Z chwilą rozpoczęcia każdej części egzaminu komorniczego następuje otwarcie przesyłki zawierającej zadania dla zdających oraz zadania i opisy istotnych zagadnień przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. Przed otwarciem każdej przesyłki przewodniczący komisji egzaminacyjnej sprawdza, czy przesyłka nie została uszkodzona w sposób umożliwiający dostęp do zadań i opisów istotnych zagadnień. Otwarcie przesyłki zawierającej zadania dla zdających oraz zadania i opisy istotnych zagadnień przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej następuje w obecności zdających, z wyjątkiem otwarcia kopert zawierających opisy istotnych zagadnień przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, które następuje po zakończeniu każdej części egzaminu komorniczego i opuszczeniu sali przez wszystkich zdających. Po otwarciu przesyłki zawierającej zadania dla zdających oraz zadania i opisy istotnych zagadnień przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, w pierwszym dniu egzaminu komorniczego przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje zdających o: sposobie przeprowadzania egzaminu komorniczego przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie przeprowadzania egzaminu komorniczego, zasadach związanych z rozwiązywaniem zadań przy użyciu własnego sprzętu komputerowego, terminie i miejscu przeprowadzenia kolejnych części egzaminu komorniczego, zasadach dokonywania oceny rozwiązań zadań z egzaminu komorniczego oraz sposobie ogłoszenia wyników egzaminu komorniczego. Zadania przeznaczone dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej otwiera się w trakcie egzaminu komorniczego jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Z uwagi na brzmienie art. 79 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych, zgodnie z którym przewodniczący komisji, a w przypadku jego nieobecności - zastępca przewodniczącego,

kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz do wykonywania wszystkich czynności przypisanych przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, w razie nieobecności przewodniczącego uprawniony jest jego zastępca.

Przepisy projektu rozporządzenia dostosowują czas trwania egzaminu do nowej regulacji ustawowej. Egzamin zostaje wydłużony do trzech dni. W pierwszym i drugim dniu egzaminu w czasie 360 minut zdający rozwiązują odpowiednio zadania z pierwszej i drugiej części egzaminu, dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników. W trzecim dniu egzaminu w czasie 480 minut zdający opracowują zadania z trzeciej i czwartej części egzaminu, tj. zadanie polegające na przygotowaniu projektu czynności, o których mowa w art. 767 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego oraz zadanie z zakresu zasad wykonywania zawodu i zasad etyki.

W odniesieniu do zdających - matek karmiących dziecko piersią - projekt przewiduje uprawnienie do dwóch półgodzinnych przerw w czasie trwania każdego dnia egzaminu komorniczego. Zdająca karmiąca więcej niż jedno dziecko w czasie trwania każdego dnia egzaminu komorniczego ma prawo do dwóch przerw, po 45 minut każda. Przerwy na karmienie na wniosek zdającej mogą być udzielane łącznie. Wykorzystana przerwa na karmienie nie podlega wliczeniu do czasu trwania danego dnia egzaminu komorniczego. Uprawnienie do przerw na karmienie dziecka, przysługuje zdającej karmiącej piersią, która z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu złoży wniosek o przyznanie tego uprawnienia oraz zaświadczenie lekarskie potwierdzające fakt karmienia dziecka piersią. W przypadku spełnienia ww. warunków, przewodniczący komisji egzaminacyjnej wraz zawiadomieniem o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu, przekazuje zdającej informację o przysługującym jej uprawnieniu do przerw na karmienie dziecka piersią o czym informuje także Ministra Sprawiedliwości.

Projekt rozporządzenia określa formę rozwiązywania zadań z egzaminu komorniczego (odręcznie lub przy użyciu własnego sprzętu komputerowego). W przypadku rozwiązywania części zadania przy użyciu własnego sprzętu komputerowego, zdający dołącza część pracy zawierającej rozwiązanie zadania sporządzoną odręcznie do części pracy zawierającej rozwiązanie zadania sporządzonej przy użyciu własnego sprzętu komputerowego. Zdający ponosi ryzyko właściwego skompletowania całości rozwiązane zadania. Na zdającym spoczywa obowiązek ponumerowania stron pracy zawierającej rozwiązanie zadania.

Zgodnie z projektem przewodniczący komisji egzaminacyjnej nie później niż 30 dni przed terminem egzaminu komorniczego informuje zdających o wymogach technicznych dotyczących przygotowania i przeprowadzenia egzaminu komorniczego przy użyciu własnego sprzętu komputerowego oraz o sposobie użycia tego sprzętu przy rozwiązywaniu zadań z egzaminu, uniemożliwiającego przekaz lub odbiór informacji, przez zamieszczenie ogłoszenia na stronach internetowych poszczególnych rad izb komorniczych lub pisemnie.

Nie później niż 21 dni przed terminem egzaminu komorniczego zdający składa przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej pisemną informacją o wyborze sposobu rozwiązywania zadań z egzaminu komorniczego odręcznie albo przy użyciu własnego sprzętu komputerowego. W przypadku wyboru sposobu rozwiązywania zadań z egzaminu komorniczego przy użyciu własnego sprzętu komputerowego zdający składa także pisemne oświadczenie o akceptacji warunków związanych z użyciem tego sprzętu, zawierające następujące deklaracje. Zdającemu znane są zagrożenia związane z ryzykiem wynikającym z użycia własnego sprzętu komputerowego i zainstalowanego na nim oprogramowania, wiążące się z brakiem możliwości rozwiązania zadań z egzaminu na własnym sprzęcie komputerowym i z wystąpieniem w trakcie trwania egzaminu jakichkolwiek okoliczności uniemożliwiających korzystanie z własnego sprzętu komputerowego, skutkujących w obu przypadkach koniecznością sporządzenia pracy zawierającej rozwiązanie zadania odręcznie. We wskazanych powyżej przypadkach czas trwania egzaminu nie zostanie przedłużony, a fakt ten odnotowuje się w protokole z przeprowadzenia egzaminu.

Projektowane przepisy określają sposób kodowania zadań. Zadania oznacza się indywidualnym kodem. Każdego dnia egzaminu komorniczego zdający losuje przygotowaną przez komisję egzaminacyjną kopertę zawierającą kartkę z numerem kodu. Na kartce zdający wpisuje swoje imię i nazwisko oraz imiona rodziców, a w prawym górnym rogu na pierwszej stronie zadania i na każdej stronie pracy zawierającej rozwiązanie zadania - numer kodu. Wypełnioną kartkę zdający umieszcza w kopercie, którą zakleja i oddaje członkowi komisji egzaminacyjnej przed przystąpieniem do rozwiązywania zadania. Praca zawierająca rozwiązanie zadania bez prawidłowo zamieszczonego oznaczenia kodowego nie podlega ocenie komisji egzaminacyjnej, co skutkuje uzyskaniem negatywnego wyniku egzaminu komorniczego. Zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań są rozkodowywane po sprawdzeniu wszystkich prac, a następnie dołącza się je do akt osobowych zdających.

W projekcie określono przesłanki opuszczania sali egzaminacyjnej przez zdającego w trakcie egzaminu. W trakcie egzaminu komorniczego zdający może opuścić salę jedynie w wyjątkowej sytuacji, po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, pod nadzorem członka komisji egzaminacyjnej wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. Przed opuszczeniem sali zdający przekazuje przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej zadanie wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania, a w przypadku rozwiązywania zadania przy użyciu własnego sprzętu komputerowego - zadanie. Godzina wyjścia i powrotu na salę zostaje odnotowana na egzemplarzu zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania, a w przypadku rozwiązywania zadania przy użyciu własnego sprzętu komputerowego – na egzemplarzu zadania.

Projekt rozporządzenia określa sposób dokumentowania przypadków wykluczenia zdającego z egzaminu oraz odstąpienia zdającego od udziału w egzaminie. Wykluczenie zdającego z egzaminu odnotowuje się w protokole z przebiegu egzaminu komorniczego oraz na egzemplarzu zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania. Natomiast odstąpienie zdającego od udziału w egzaminie komorniczym odnotowuje się w protokole przebiegu egzaminu komorniczego.

Projektowane przepisy regulują czynności związane z zakończeniem egzaminu komorniczego. Po upływie czasu rozwiązywania zadania przewodniczący komisji egzaminacyjnej ogłasza zakończenie danej części egzaminu komorniczego, a członkowie komisji egzaminacyjnej zbierają zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań, jeżeli zadania te były rozwiązywane odręcznie. W przypadku rozwiązywania zadań przy użyciu własnego sprzętu komputerowego przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje o sposobie odbioru od zdających prac zawierających rozwiązanie zadań. Każdego dnia zdający otrzymuje pokwitowanie odbioru zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania z danej części egzaminu komorniczego. Z czynności odbioru zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania sporządza się protokół, który zawiera w szczególności godzinę odbioru zadania wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania, liczbę stron pracy odnotowaną przy danym numerze kodu oraz podpis członka komisji egzaminacyjnej dokonującego tej czynności. Po zakończeniu egzaminu komorniczego niewykorzystane egzemplarze zadań zwraca się Ministrowi Sprawiedliwości w stanie nienaruszonym. Protokół zwrotu podpisuje przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

Projekt rozporządzenia określa sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez izby komornicze. Siedzibą komisji egzaminacyjnej jest siedziba właściwej izby komorniczej. W przypadku gdy właściwość komisji egzaminacyjnej obejmuje obszar właściwości kilku izb komorniczych, w zarządzeniu o powołaniu komisji egzaminacyjnej Minister Sprawiedliwości wskazuje jej siedzibę.

W ramach obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej właściwa rada zapewnia w szczególności: obsługę organizacyjną i biurową, warunki umożliwiające właściwe przeprowadzenie egzaminu komorniczego, warunki pracy komisji egzaminacyjnej oraz przygotowanie, pomoc w sporządzeniu oraz przechowywaniu dokumentacji związanej z przeprowadzeniem egzaminu komorniczego.

Właściwa rada nie później niż na 35 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu komorniczego przygotowuje i przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości, po zaopiniowaniu przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, wstępny preliminarz, zawierający określone przez Ministra Sprawiedliwości pozycje wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej. Przy zatwierdzaniu preliminarza Minister Sprawiedliwości może dokonać korekty planowanych wydatków. Środki na obsługę administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej przekazywane będą na rachunek właściwej rady z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, w wysokości i w terminach określonych w zatwierdzonym preliminarzu wydatków. Właściwa rada przekazuje, nie później niż w terminie 35 dni od zakończenia egzaminu komorniczego, po zaopiniowaniu przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, sprawozdanie finansowe z wykazem poniesionych wydatków na obsługę administracyjną i techniczną komisji kwalifikacyjnej oraz wystawia notę księgową na Ministerstwo Sprawiedliwości na kwotę poniesionych kosztów, nie wyższych niż wysokość zatwierdzonego preliminarza. Minister Sprawiedliwości dokonuje ostatecznego rozliczenia wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji kwalifikacyjnej na podstawie sprawozdania finansowego właściwej rady, w terminie 2 miesięcy od dnia jego otrzymania. Wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym dokumentowane będą odpowiednio kopiami rachunków, faktur lub innymi dokumentami finansowymi, potwierdzonymi za zgodność z oryginałem przez przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego właściwej rady.

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Jednakże, w związku z treścią art. 288 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych, zgodnie z którym w 2019 r. egzamin komorniczy odbywa się na dotychczasowych zasadach – do przeprowadzenia egzaminu w 2019 r. zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia z dnia 6 września 2013 r. w sprawie komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzania egzaminów konkursowego i komorniczego.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

W celu spełnienia wymogu, o którym mowa w § 42 ust. 1 pkt 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został skierowany do Koordynatora OSR.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu komorniczego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Marcin Warchoń, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Igor Sadowski, główny specjalista ds. legislacji, Departament Legislacyjny Prawa Karnego MS, igor.sadowski@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 286</p>	<p>Data sporządzenia 23.10.2018 r.</p> <p>Źródło: art. 123 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771 i 1443)</p> <p>Nr w wykazie prac A 366</p>
--	--

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wydanie nowego rozporządzenia w sprawie przeprowadzania egzaminu komorniczego stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 123 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771, 1443 i 1669). Zgodnie z tym przepisem, Minister Sprawiedliwości określa:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej;
- 2) rodzaj dokumentów, składanych w przypadku przystępowania do egzaminu komorniczego bez obowiązku odbycia aplikacji komorniczej;
- 3) wysokość oraz tryb wypłacania wynagrodzenia przewodniczącego, zastępcy i członków komisji egzaminacyjnej;
- 4) zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego;
- 5) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego, w szczególności:
  - a) sposób działania komisji egzaminacyjnej,
  - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu komorniczego,
  - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez izby komornicze, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą.

Dotychczas tryb i sposób powołania i działania komisji egzaminacyjnej oraz tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego określały wydane na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1277, z późn. zm.), przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 września 2013 r. w sprawie komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzania egzaminów konkursowego i komorniczego (Dz.U. z 2016 r. poz. 82). Natomiast kwestie dotyczące wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji do spraw przeprowadzenia egzaminów konkursowego i komorniczego określały przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji do spraw przeprowadzenia egzaminów konkursowego i komorniczego oraz przewodniczącego i członków zespołu do przygotowywania pytań testowych oraz zadań pisemnych na egzamin konkursowy i komorniczy (Dz.U. poz. 1925). Zgodnie z art. 300 ustawy o komornikach sądowych, przytoczone przepisy wykonawcze, zachowują moc do dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomenduje się wydanie rozporządzenia określającego:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu komorniczego, zwanej dalej „komisją egzaminacyjną”, oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej;
- 2) rodzaj dokumentów, składanych w przypadku przystępowania do egzaminu komorniczego bez obowiązku odbycia aplikacji komorniczej;
- 3) wysokość oraz tryb wypłacania wynagrodzenia przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej;
- 4) zakres informacji zawartych w kwestionariuszu osobowym osoby uprawnionej do przystąpienia do egzaminu komorniczego;
- 5) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu komorniczego, w szczególności:
  - a) sposób działania komisji egzaminacyjnej,
  - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu komorniczego,
  - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez izby komornicze, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą.

Przepisy projektu rozporządzenia dostosowują czas trwania egzaminu do nowej regulacji ustawowej. Egzamin zostaje wydłużony do trzech dni. W pierwszym i drugim dniu egzaminu w czasie 360 minut zdający rozwiązują odpowiednio zadania z pierwszej i drugiej części egzaminu, dotyczące czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komorników. W trzecim dniu egzaminu w czasie 480 minut zdający opracowują zadania z trzeciej i czwartej części egzaminu.

Proponuje się również udogodnienia dla zdających matek karmiących dziecko piersią. Projekt przewiduje uprawnienie do dwóch półgodzinnych przerw w czasie trwania każdego dnia egzaminu komorniczego. Zdająca karmiąca więcej niż jedno dziecko w czasie trwania każdego dnia egzaminu komorniczego otrzyma prawo do dwóch przerw, po 45 minut każda. Wskazane rozwiązanie stanowi realizację podstawowych potrzeb kobiet, jakie wynikają z macierzyństwa.

Jednocześnie dostrzega się korzystny wpływ postaci podniesionego komfortu matek pragnących rozwijać się zawodowo. Rozporządzenie reguluje precyzyjnie kwestie związane z wykorzystaniem przez zdającego ze sprzętu komputerowego, w szczególności kwestie związane z wystąpieniem podczas egzaminu, problemów technicznych z użytym sprzętem oraz brakiem możliwości jego dalszego użytkowania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawno-porównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Krajowa Rada Komornicza	11- liczba izb komorniczych	Krajowa Rada Komornicza	Zapewnienie obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnych.

Osoby przystępujące do egzaminu komorniczego	- 592 w 2016 roku, - 276 w 2017 roku, - 369 w 2018 roku.	Ministerstwo Sprawiedliwości	1. Określenie trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu komorniczego. 2. Określenie dokumentów koniecznych do złożenia w przypadku przystępowania do egzaminu komorniczego bez obowiązku odbycia aplikacji komorniczej.
--	--	------------------------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

W ramach opiniowania i konsultacji publicznych projekt został przekazany m.in. Krajowej Radzie Komorniczej oraz prezesom sądów apelacyjnych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
ROK	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0,00	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,88
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0,00	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,09	-0,88
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania

Koszty wejścia w życie projektowanych rozwiązań zostaną sfinansowane z części 37 budżetu państwa – *Sprawiedliwość*, w ramach przydzielonego limitu na organizację egzaminów na aplikacje w zawodach prawniczych i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Tabela poniżej przedstawia skład dotychczasowy oraz przyszły skład komisji egzaminacyjnej.

Dotychczasowe rozwiązania		Przyszłe rozwiązania	
Stanowisko	Liczba osób	Stanowisko	Liczba osób
Przewodniczący	1	Przewodniczący	1
Pozostali członkowie	6	Zastępca	1

	przewodniczącego	
	Pozostali członkowie	4

W stosunku do dotychczas obowiązujących regulacji, wejście w życie projektowanych przepisów skutkuje powstaniem kosztów związanych z wypłatą, przewidzianego w formie miesięcznego ryczałtu w wysokości 1600 zł, wynagrodzenia zastępcy przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

Mając na względzie dotychczasowe doświadczenia zakłada się, że każdego roku na obszarze kraju funkcjonować będzie 7 komisji egzaminacyjnych. Sumaryczne wydatki na wypłatę wskazanych wynagrodzeń wyniosą: 1600 zł x 7 osób x 1 miesiąc w roku = 11 200 zł rocznie.

Dodatkowo wskazuje się na koszty, wynikające z ustawowego rozszerzenia zakresu przedmiotowego egzaminu komorniczego - wprowadzono uregulowania przewidujące, że egzamin ten składa się z czterech części pisemnych, wobec dotychczasowych dwóch zadań pisemnych. Dane rozwiązanie skutkuje koniecznością sprawdzenia większej liczby prac i tym samym sporządzenia większej liczby ocen cząstkowych wraz z uzasadnieniem.

Przy ustalaniu prognozy, co do liczby osób, przystępujących do egzaminu komorniczego w kolejnych latach, wzięto pod uwagę odnotowany w ostatnich latach zauważalny spadek zainteresowania aplikacją komorniczą.

Do egzaminu wstępnego na aplikację komorniczą w 2015 r. przystąpiło 601 osób, w 2016 r. - 358 osób, zaś w 2017 r. - 212 osób, przy czym wynik pozytywny uzyskało odpowiednio 387, 113 i 96 osób. Średnia zdawalność egzaminu na aplikację komorniczą w latach 2015-2017 wynosiła ok. 50%. W bieżącym roku wnioski o dopuszczenie do egzaminu na aplikację komorniczą złożyło 186 osób, co przy założeniu średniej zdawalności z ostatnich lat może przełożyć się na liczbę około 90 osób z wynikiem pozytywnym.

Tabela poniżej przedstawia liczbę osób przystępujących do egzaminu komorniczego w latach 2016-2018:

Rok	Liczba osób przystępujących do egzaminu komorniczego
2016	592
2017	276
2018	369

W roku 2019 do egzaminu komorniczego przystąpią aplikanci z naboru w 2016 r. (obecnie na II roku aplikację komorniczą odbywają 102 osoby), natomiast do egzaminu w roku 2020 - aplikanci z naboru w 2017 r. (I rok aplikacji odbywają 92 osoby).

Ponadto do egzaminu komorniczego (oprócz aplikantów kończących aplikację bezpośrednio

przed egzaminem) przystępują osoby, które otrzymały negatywny wynik z tego egzaminu w poprzednich latach oraz z osoby, uprawnione z innego tytułu, niż odbycie aplikacji. Zdawalność egzaminu komorniczego w latach 2015 - 2018 kształtowała się średnio na poziomie 75%.

Uwzględniając zatem obecną liczbę aplikantów na I i II roku aplikacji komorniczej, liczbę osób, które otrzymały negatywny wynik z egzaminu komorniczego w 2018 r. (81 osób) i które potencjalnie mogą otrzymać wynik negatywny w 2019 r. (przy średnim wskaźniku zdawalności 75%) oraz liczbę osób przystępujących do egzaminu komorniczego z innego tytułu, niż odbycie aplikacji (w latach 2015 - 2018 kilka osób), liczba osób przystępujących do egzaminu komorniczego w 2019 i 2020 r. będzie oscylować na poziomie ok. 200 zdających. Przy uwzględnieniu prognozowanego poziomu zdawalności tegorocznego egzaminu na aplikację komorniczą i zauważalnego trendu malejącego zainteresowania tą aplikacją, należy przyjąć, że w kolejnych latach liczba zdających egzamin komorniczy także nie powinna przekroczyć przedstawionej prognozy.

Wydatki związane z koniecznością sprawdzenia dodatkowych części egzaminu będą się zatem kształtować następująco:

$$200 \text{ osób} \times 96 \text{ zł} \times 2 \text{ części egzaminu} \times 2 \text{ oceny cząstkowe} = 76\,800 \text{ zł rocznie}$$

Sumaryczny koszt wejścia w życie projektowanych regulacji wyniesie ok. 0,09 mln zł rocznie (76 800 zł + 11 200 = 88 000 zł).

Jednocześnie wskazania wymaga fakt, że zgodnie z przepisem przejściowym art. 288 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych, w roku 2019 egzamin komorniczy odbywa się na dotychczasowych zasadach, zaś komisje do spraw przeprowadzenia egzaminu konkursowego i komorniczego, powołane na podstawie przepisów dotychczasowych, pozostają właściwe w sprawach egzaminu konkursowego i komorniczego w 2019 r. Zatem projektowana regulacja nie przyniesie wzrostu wydatków w 2019 r.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0 (2019 r.)	1 (2020 r.)	2 (2021 r.)	3 (2022 r.)	5 (2024 r.)	10 (2029 r.)	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2018 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0,00	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,88
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz						

		i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – <i>Prawo przedsiębiorców</i> (Dz.U. poz. 646, z późn. zm.).
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Projektowane regulacje skutkują zwiększeniem dochodów osiągniętych przez osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu komorniczego – co zostało przedstawione w ujęciu kwotowym w tabeli powyżej.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Powyższa zmiana nie będzie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Projektowane zmiany nie wpłyną na zmianę obciążeń regulacyjnych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się wejście w życie rozporządzenia z dniem 1 stycznia 2019 r. Jednakże, w związku z treścią art. 288 ust. 1 ustawy o <i>komornikach sądowych</i> (Dz.U. poz. 77, 1443 i 1669), zgodnie z którym w 2019 r. egzamin komorniczy odbywa się na dotychczasowych zasadach, do przeprowadzenia egzaminu w 2019 r. zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia z dnia 6 września 2013 r. w <i>sprawie komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzania egzaminów konkursowego i komorniczego</i> .		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		